

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ»)

Тези доповідей
VI Міжнародної наукової конференції

03-04 квітня 2020 року

Харків – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ»)

Тези доповідей
VI Міжнародної наукової конференції

03-04 квітня 2020 року

Харків – 2020

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY
FOREIGN LANGUAGES SCHOOL
DEPARTMENT OF THE ROMAN PHILOLOGY AND TRANSLATION

ARTISTIC PHENOMENA IN HISTORY AND MODERNITY
(«MEMORY AND IDENTITY»)

Collection of abstracts of
the VI International Scientific Conference

April 03-04, 2020

Kharkiv – 2020

УДК 80:378.147.091(063)

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 30 березня 2020 року)*

Голова оргкомітету: *Валентина Пасинок*, доктор педагогічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Заступник голови оргкомітету: *Тетяна Черкашина*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Члени оргкомітету: *Марія Белявська*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Ольга Васильєва* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олег Лановий* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Артем Лукашов* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Сімона Меркантіні*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Ігор Оржицький*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Аліна Пашкова* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Діана Песоцька*, кандидат філософських наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Богдана Пугач* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олена Тарасова*, кандидат філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Юлія Тимофєєва* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Вікторія Чуб*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Інга Яценко* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олег Румянцев*, доктор філологічних наук, доцент (Палермський університет); *Розанджела Лібертіні*, доктор педагогічних наук, доктор філософських наук, доцент (Католицький університет у Ружомберку); *Ольга Геращенко*, кандидат філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Антон Штефан* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Секретарі: *Ксенія Гойденко, Юлія Пільгуй, Карина Юрченко.*

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, ф-т іноземних мов, к. 7-73,
тел.: (057)707-52-65

Художні феномени в історії та сучасності («Пам'ять та ідентичність»):
тези доповідей VI Міжнародної наукової конференції. – Харків: ФОП
Х 98 Бровін О.В., 2020. – 134 с.
ISBN 978-617-7912-19-3

У збірнику представлені тези доповідей міжнародної наукової конференції, присвяченої проблемам літературознавства, лінгвістики, перекладознавства, методики викладання іноземних мов і літератур. Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей. За зміст та достовірність фактів, викладених у тезах, відповідальність несуть автори. Усі тези перевірено на наявність текстових запозичень.

ISBN 978-617-7912-19-3

УДК 80:378.147.091(063)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2020

<i>GRYGORIEV Maksym</i> DES PARTICULARITES ET DES CONDITIONS DE L'EXISTENCE DES REGIONALISMES LEXIQUES DANS LE FRANÇAIS METROPOLITAIN....	39
<i>GUIDA Patrizia</i> IDENTITÀ NAZIONALE E MEMORIA COLLETTIVA NELLA LETTERATURA ODEPORICA POST-UNITARIA.....	40
<i>ГУЩА Кишиштоф, БЕЛОЗЬОРОВА Олена</i> ПАМ'ЯТЬ ТА АВСТРІЙСЬКІ МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ В ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПІЛКИ «ПОДІУМ». ВИБРАНІ АСПЕКТИ.....	41
<i>ДАВИДЕНКО Іван</i> МЕМОРАТИВНА ВІЗІЯ ЛОКУСУ «ЧОРНИЙ ШЛЯХ» В АЛЬБОМІ «ВІЛЬНА ЗЕМЛЯ» РОК-ГУРТУ «ВЕРЕМІЙ».....	42
<i>ДАНИЛЕНКО Людмила</i> МОДЕЛЬ «ПАМ'ЯТЬ-МІСТО» В РОМАНІ АРТЕМА ЧЕХА «РАЙОН «Д».....	43
<i>ДАЦЕНКО Яна</i> ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ПАМ'ЯТІ: НЕ/ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ЕФЕКТ ЛІТЕРАТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ МЕГАТЕКСТУ ДЖ. Д. СЕЛІНДЖЕРА ТА ГР. ТЮТЮННИКА).....	44
<i>DUDA Henryk</i> LINGUISTIC WORLDVIEW AS A FORM OF COLLECTIVE MEMORY.....	45
<i>ЄМЕЦЬ Олександр</i> ЕКПНРАСІS IN A LITERARY TEXT AS A TYPE OF INTERSEMIOTIC TRANSLATION AND A TREASURY OF CULTURAL MEMORY.....	46
<i>ЖУРБА Світлана</i> НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛОКУС ПАМ'ЯТІ В РОМАНІ «ЛИЦАРІ ЛЮБОВІ І НАДІЇ» ЛЕСІ РОМАНЧУК.....	47
<i>ZENTKO Jozef</i> ISTITUZIONI DI MEMORIA NELLO SPAZIO PEDAGOGICO MUSEALE E LORO POSIZIONE NELL'EDUCAZIONE ALL'IDENTITÀ NAZIONALE.....	48
<i>ІСАПЧУК Юлія</i> ПРОСТІР СПОГАДІВ У РОМАНАХ ІНГЕБОРГ БАХМАН	49
<i>ІЩЕНКО Олена</i> СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО ВІДТВОРЕННЯ ФЕНОМЕНУ ПАМ'ЯТІ В РОМАНАХ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ.....	49
<i>КАПЛИЧНА Людмила</i> ПАМ'ЯТЬ ЯК СЮЖЕТОТВІРНИЙ КОМПОНЕНТ МЕМУАРНОЇ ПОВІСТІ О. ГАЙ-ГОЛОВКА «ПОЄДИНОК З ДИЯВОЛОМ».....	50

стильовому аранжуванні представляє гурт «ВЕРЕМІЙ».

Мета роботи – розкрити особливості рецепції локусу «Чорний шлях» в альбомі «Вільна земля» (2014) гурту «ВЕРЕМІЙ».

Наскрізним для другого студійного альбому «Вільна земля» є національно-патріотичний пафос, утілений у низці історіософських мотивів, що охоплюють різні періоди української минувшини й сучасності: від доби ординських навал до героїки жертвовної боротьби Українських січових стрільців і далі до духовного магнетизму Гуляйполя, катастрофічних подій у бою під Крутами і не менш трагічних сторінок Революції Гідності.

Особливою патетичністю позначена композиція «Чорний шлях», яка завершує альбом й у гармонійному словесно-музичному сплетінні закарбовує стрижневу ідею нескореності сильного національного духу. Чорний шлях зберігає історичну пам'ять про ординців, які використовували його для набігів на Правобережну Україну і Польщу. Натомість у пісні «ВЕРЕМІЯ» цей локус представлений в алегоричному концепті як містична дорога, якою щонаочі йдуть додому душі загиблих воїнів.

Отже, для композиції «Чорний шлях» рок-гурту «ВЕРЕМІЙ» характерне тяжіння до епічності. Відомий історичний локус функціює в пісні як місце героїчної й водночас трагічної пам'яті, інтегроване в загальну топокультуру української ідентичності.

МОДЕЛЬ «ПАМ'ЯТЬ-МІСТО» В РОМАНІ АРТЕМА ЧЕХА «РАЙОН «Д»

Людмила ДАНИЛЕНКО (Запоріжжя, Україна)

Звернення до минулого в українській літературі ХХІ ст. дає можливість осягнути долю нації, колективна пам'ять якої успадкувала травматичний досвід складного історичного періоду. Ідеться про радянський час. Життя покоління-свідка того періоду продовжується, а переосмислення його колишніх цінностей у новітніх суспільних умовах потребує глибокого аналізу.

У 2019 р. побачив світ роман Артема Чеха «Район «Д». Автор книги (Артем Чередник) належить до покоління, якому довелося жити в СРСР. Він народився 1985 року в м. Черкаси, тож дитинство мав радянське.

Минуле у творі представлене 80–90-ми роками саме в Черкасах. Це був період суспільно-політичних потрясінь – гострої кризи комуністичної імперії, її розпаду та утворення суверенної держави Україна. У таких умовах, з різними наслідками відбувалося перетворення суспільства.

У «Районі «Д» відверто і з любов'ю висвітлено постать «середньостатистичного черкащанина» [2, 6]. Артем Чех показав, що

пам'ять і місто невіддільні й живуть єдиним організмом. Самобутній образ минулого в романі сприймається як «пам'ять-місто». Для його моделювання письменник вигадав свої механізми.

Привертає увагу створення портретів персонажів. Люди, що населяють місто – друзі, сусіди, однокласники – цікаві своїми життєвими історіями. Принцип зображення героїв полягає у смисловому конструюванні: 1) хто є ця людина, її стислий життєпис, належність до соціуму, індивідуальні риси й поведінка, оточення (сім'я, житло, розваги, робота, навчання); 2) зв'язок з «я», що виступає ретранслятором подій та уособлює постать автора; 3) трансформація образу в часовому проміжку: минуле – теперішнє. У таку ж художню структуру вкладається й образ самого «я». Це дає змогу показати формування його творчої особистості на часовому зламі.

Авторська ідея образотворення об'єднує час і простір, людські цінності й дух міста. Модель «пам'ять-місто» динамічна й емоційно-насичена. Її складові правдиві, сконсолідовані щирими зізнаннями, викриттям замовчуваного, осмисленням набутого.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чех А. Район «Д». [Текст]. Чернівці: Меридіан Черновіц, 2019. 320 с.

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ПАМ'ЯТІ: НЕ/ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ЕФЕКТ ЛІТЕРАТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ МЕГАТЕКСТУ ДЖ. Д. СЕЛІНДЖЕРА ТА ГР. ТЮТЮННИКА)

Яна ДАЦЕНКО (Київ, Україна)

Посттравматичні візії та їхня інтерпретація в українській літературі набувають щоразу більших обертів. Актуальності зазначеній темі додає, безумовно, теперішній хід історії України, за яким спостерігає чи не увесь світ. Незалежно від перемоги чи поразки – будь-який результат супроводжується посттравматичним синдромом.

За об'єкт дослідження обрано оповідання українського письменника шістдесятника Гр. Тютюнника «Устим та Оляна» та оповідання американського прозаїка Д. Селінджера «Чудовий день для рибки-бананки»

Д. Селінджер, на відміну від Гр. Тютюнника, переживав війну, будучи дорослим. З біографії відомо, що Селінджер під час Другої світової війни пішов добровольцем на фронт. Становить науковий інтерес: як травма війни вплинула на психоструктуру обох митців слова, які жили на різних континентах, мали різне мікро-середовище і як це вплинуло на письменницьку спрямованість?

Коротке оповідання Д. Селінджера «Чудовий день для рибки-бананки» в українському літературознавстві розглядають переважно крізь призму